

Posudek školitele na magisterskou práci Bc. Tomáše Ševčíka: *Historie ukrytá v kusu kamene – Neznámý příběh z pomníku*. Praha, Pracoviště OH-SD FHS UK 2017, 89 stran plus přílohy

Tématem autorova bádání se stalo téma z pomezí dějin druhé světové války, dějin odboje, regionálních dějin, mikro-historie a potažmo také dějin paměti. Na průsečíku tohoto tématu stojí dějiny památníku v Krnčí na Kladensku. K tomu místu má autor dílem také osobní vztah, neboť jej napomáhal po desetiletích chátrání a především „zapomenutí“ obnovit a dostat do obecnějšího povědomí v širší veřejnosti. Právě na základě těchto občanských a vzpomínkově-pamětních aktivit se také zrodilo téma jeho výzkumu – místy až doslova „historicko-detektivní“ pátrání po osudech lidí, jejichž jména jsou vepsána do kamene pomníku, stejně tak jako autora zaujala i paměť události samotné. Otázkou zůstává, do jaké míry a jakým způsobem se autorovi podařilo záměr v diplomové práci naplnit.

Metodologické a metodické zázemí autorovi poskytnuly jednak mantinely historického archivního výzkumu, analýzy dostupných elektronických zdrojů, krásné literatury a v neposlední řadě také orální historie. Je třeba ocenit, že autor se pokusil zahrnout do své práce široký záběr pramenných zdrojů, kterých není pro historické zmapování dobové kauzy a jejích následných osudů přespříliš. První řadě se jedná o vybrané fondy z provenience Archivu bezpečnostních složek, dále pak Národního archivu a také Státního oblastního archivu v Praze a konečně i Vojenského ústředního archivu – Vojenského historického archivu. Velkou snahu autor také projevil při snaze podchytit dostupné elektronické zdroje. Znalosti v oboru získané pak autor zúročil při natočení, analýze a snaze o interpretaci rozhovorů, jež natočil s rodinnými příslušníky pojednávaných obětí.

Rámec pro autorovy analýzy a formulaci závěrů tvoří široká paleta odborné literatury k tématu dějin druhé světové války a nacistické okupace, a to jak celostátní, tak i regionální provenience a šíří autorova záběru lze považovat za dostačující. Zde bych měl pouze nad uvedeným seznamem velké pochybnosti o tom, zdali dílo Adolfa Branalda spíše nepatří mezi prameny literární povahy – zvláště když klíčová pasáž jeho díla je citována jako pramenný doplněk také v příloze práce.

Struktura a vlastní obsah práce je sice poněkud netradiční a připomíná svým vlastním charakterem spíše široce komentovaný výzkumný deník, nicméně této formě práce nelze upřít originalitu a neotřelost. Zároveň také autorovi nelze upřít poctivou snahu mnohdy velmi pracně získané poznatky utřídit do logicky stavěného útvaru a pokoušet se na jejich základě formulovat dílčí závěry. V rámci dvou velmi podstatných limitů práce – tj. jednak dosti úzce zvoleného tématu a dále pak mísení perspektivy autora-badatele a zároveň aktivního aktéra vzpomínkového dění – mohou na nezaujatého čtenáře působit dosti rozpačitým dojmem. Do debaty bych chtěl proto položit autorovi dvě otázky: co mu výzkum samotný přinesl, když jej zpětně hodnotí a pokud by v jeho výzkumu chtěl i nadále pokračovat, jakým způsobem?

Za velmi podstatný nedostatek považuji jazykově-stylistickou a formální úroveň zpracování textu, neboť se zde i přes několikeré „vlny“ oprav stále objevuje velké množství překlepů, pravopisných chyb a také jazykových „neobratností“. Výčet by zabral několik stran textu, ovšem za exemplární případ považuji opakované používání zkratky „OH“. Zkratka navzdory doporučení školitele, aby se jí autor pokusil reformulovat či zcela odstranit, působí velmi rušivě a méně zasvěceného čtenáře neustále přivádí myšlenkami buď ke globálním sportovním kláním pod pěti kruhy, nebo ještě častěji do juvenálních školních let, k probírané látce organické chemie a k molekulární kombinatorice problematiky hydroxidů. Za pozitivum naopak považuji zařazení obrazových příloh, jež text na několika místech vhodně dokreslují.

Celkově považuji předkládanou magisterskou diplomovou práci za počín sice zpracovaný s poctivou a upřímnou snahou, ovšem s ne zcela uspokojivými výsledky – zejména pak co do stránky formální. I proto navrhuji – za předpokladu kvalitní ústní obhajoby – výsledné hodnocení stupeň hodnocení dobře (3).

V Praze 23. 1. 2018

doc. PhDr. Pavel Mücke, Ph.D.